

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2020-04-09

Diarienummer:
SCN-2020-00168

Handläggare:
Thomas Fäldt

Plan för kontroll och uppföljning av privata utförare 2020

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att

1. anta plan för kontroll och uppföljning av privata utförare 2020 enligt **bilaga 1**.

Ärendet

Socialnämndens plan för kontroll och uppföljning av privata utförare syftar till att tillgodose uppföljning och insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare. Uppföljningen är viktig för att säkerställa en god kvalitet för brukarna och för att säkerställa att utförare följer gällande avtal. Uppföljningen ska också bidra till kvalitetsförbättringar, lärande och utveckling i verksamheterna. Uppföljningsplanen baseras på en genomförd riskbedömning och beskriver när under året de olika kontrollerna kommer att genomföras. Resultatet av kontrollerna redovisas för nämnden efter genomförd kontroll och ligger till grund för nästa års uppföljningsplan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2020-04-09
- Bilaga 1, Plan för uppföljning och kontroll av privata utförare 2020

Socialförvaltningen

Ola Jeremiasen
Tf. direktör

Socialförvaltningen

Handläggare:
Thomas Fäldt

Socialnämndens plan för kontroll och uppföljning av privata utförare 2020

Sammanfattning

Socialnämndens plan för kontroll och uppföljning av privata utförare syftar till att tillgodose uppföljning och insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare. Möjligheterna att styra verksamhet som bedrivs i egen regi är större och därför har den generella uppföljningsplan som redovisas i verksamhetsplanen kompletterats med denna specifika plan som rör upphandlade verksamheter.

Syftet med uppföljningen är att säkerställa en god kvalitet för brukarna och för att säkerställa att utförare följer gällande avtal. Uppföljningen ska också bidra till kvalitetsförbättringar, lärande och utveckling i verksamheterna.

Socialnämnden är också ansvarig för verksamheter som genom avtal överlämnats till privata utförare. Avtalens utformning är styrande för vilken uppföljning och kontroll som är möjlig och därför är det viktigt att systematiskt följa upp avtalen och de krav som ställs i dessa. Uppföljningen kan därför också förbättra det strategiska avtalsarbetet genom att leda till att de krav som ställs i avtalen verkligen är relevanta och i möjligast mån uppföljningsbara.

Uppföljningsplanen baseras på en genomförd riskbedömning och beskriver när under året de olika kontrollerna kommer att genomföras. Resultatet av kontrollerna redovisas till nämnden löpande och ligger till grund för nästa års uppföljningsplan.

Verksamheter hos privata utförare

När det gäller köp av plats/verksamhet från privata utförare ansvarar socialnämnden för följande ramavtal:

- HVB Barn och unga
- Konsulentstöd familjehemsvård
- Konsulentstöd familjehemsvård, ensamkommande
- HVB Vuxna missbrukare

- Stödboende för ungdomar
- Stödboende för vuxna med missbruk
- Insatser för spelberoende
- Familjepedagogiska insatser i hemmet
- Ungdomscoach
- Signs of Safety

Under 2019 genomfördes regelbunden uppföljning av leverantörer inom ramavtalen för HVB Barn och unga och Konsulentstött familjehemsvård (inkl. ensamkommande).

Regelbunden uppföljning

Den regelbundna uppföljningen är en plan som revideras årligen för att följa upp socialnämndens privata utförare. Efter en riskbedömning fastställs ett fokusområde för den regelbundna uppföljningen i planen för året. Inom fokusområdet används i ett första skede en översiktligare uppföljning. Utifrån resultatet av denna kommer en fördjupad uppföljning av ett antal privata utförare att genomföras.

Riskbedömning

Under 2019 har den regelbundna uppföljningen inriktats på barn och ungdomar i heldygnsvård, de HVB-verksamheter och leverantörer av konsulentstött familjehemsvård som hade flest barn och unga placerade under det senaste året. Uppföljningen under 2019 visade inga avvikelser vid den övergripande uppföljningen. Vid den fördjupade uppföljningen framkom inga avvikelser utöver några avvikelser gällande skriftlig månadsrapportering. Leverantörerna har varit lyhörda i dialogen kring månadsrapporteringen och när det gäller att komma tillrätta med avvikelserna. Åtgärderna för att komma tillrätta med avvikelserna följs upp under året.

Riskbedömningen inför 2020 genomfördes vid några tillfällen under hösten 2019 och i början av 2020. Deltagande har varit strateger från strategiskt stöd som är enheten som ansvarar för förvaltningens ramavtal och samordnare från verksamhetsnära stöd som ansvarar för avrop mot ramavtal och direktupphandling. Utgångspunkten för riskbedömningen och revideringen av planen har varit risker som uppmärksammats i verksamheten under året och utifrån omvärldsbevakning, samt den genomförda uppföljningen 2019. Riskbedömningen har resulterat i att fokus för kontroll och uppföljning av privata utförare 2020 kommer att vara ramavtal för stödboende för unga och familjepedagogiska insatser i hemmet med anledning av nedanstående.

Stödboende för unga

När det gäller stödboende för barn och unga i 16–20 år så är det en förhållandevis ny placeringsform. Närmare föreskrifter från Socialstyrelsen om ett stödboendes utformning trädde i kraft under våren 2016. Det huvudsakliga syftet med den nya placeringsformen var att, under trygga former, träna och förbereda barnet eller den unge för ett självständigt boende och vuxenliv. Stödboende kan vara ett fristående placeringsalternativ eller fungera som utslussning efter annan vård utanför det egna hemmet, exempelvis familjehem eller HVB, men också efter vård vid ett särskilt ungdomshem. Barn och unga i åldern 16–20 år som bedöms kunna bo i ett eget boende med anpassat stöd, och som inte har behov av sådana vård- och behandlingsinsatser som motiverar en placering i HVB, ska kunna placeras i ett stödboende. Jämfört med en grupp av barn och unga som placeras i HVB är stödboende avsett för barn och unga som är bättre socialt fungerande och endast har

ett mindre vårdbehov. De är också så pass mogna och självständiga att familjehemsplacering inte bedöms lämplig.

Socialstyrelsen publicerade i oktober 2019 rapporten ”Uppföljning och utvärdering av stödboende för barn och unga 16–20 år” där de redogör för den uppföljning och utvärdering som gjorts av den nya placeringsformen stödboende. Rapporten visar hur stödboende har använts i kommunerna och beskriver vilka förutsättningar placeringsformen ger målgrupperna, samt vilka positiva och negativa erfarenheter kommuner samt de barn och unga som är placerade i stödboende har. Sammanfattningsvis lyfts i rapporten att de barn och unga som intervjuats varit övervägande positiva till sin placering och de stöd de fått. Socialstyrelsen bedömer att en insats i form av ett stödboende kan ge barn och unga de förutsättningar som är intentionen med placeringsformen, det vill säga att barn och unga ska klara sin dagliga livsföring, fungera i skola eller annan sysselsättning, hantera sin ekonomi, ha en meningsfull fritid, ha ett socialt nätverk och därmed ge förutsättningar att klara ett självständigt liv.

Ett av de områden som Socialstyrelsen uppmärksammar är av särskilt intresse när det gäller kontroll och uppföljning av privata utförare:

- I uppföljningen har det kommit fram att det inte alltid görs en lämplighetsbedömning i samband med inskrivning vid stödboende. Föreståndaren ska alltid bedöma om barnets eller den unges behov av stöd kan tillgodoses med hänsyn till tillgången av personal, personalens kompetens, och boendets utformning.

Bedömningen är att det mot bakgrund av det som framkommit i Socialstyrelsens rapport finns risker när det gäller stödboenden som gör det relevant att uppmärksamma detta som ett av fokusområdena för kontroll och uppföljning av privata utförare under 2020. Inriktningen i planen är kontroll och uppföljning av privata utförare som är leverantörer gentemot ramavtal och därför kommer fokus att vara huruvida leverantören lever upp till kraven i avtalet.

Familjepedagogiska insatser i hemmet

Socialstyrelsens nationella inventering 2009 av ”Socialtjänstens öppna verksamheter för barn och unga” framhåller att insatser som är mer individuellt utformade och som främst ges i hemmet, exempelvis familjepedagogiska insatser, i regel inte är utvärderade. De individuella insatserna är i flera fall ingripande i barns och ungas och även familjernas liv och kan ibland vara alternativ till att barnet placeras i familjehem eller institution.

När det gäller familjepedagogiska insatser i hemmet är en viktig del i riskbedömningen att det är endast en leverantör och att antalet insatser ökat kraftigt under avtalstiden. Detta ställer krav på att leverantören ska kunna utöka verksamheten med en stabil kompetensförsörjning och bibehållen kvalitet.

Händelsestyrd uppföljning

Utöver den regelbundna uppföljningen genomförs också händelsestyrd uppföljning av verksamheter som sker på förekommen anledning. Det kan exempelvis röra sig om upprepade händelser hos samma utförare eller enstaka händelser där det föreligger uppenbar risk för missförhållande eller avtalsbrott. Händelse av särskilt allvarlig art som exempelvis brist på kompetens, medvetna avsteg från avtal eller upprepade

händelser i ett tydligt mönster. Det kan också röra sig om stora avvikelser i kostnader eller i måluppfyllelse. För att säkerställa att åtgärder som utdelats efter regelbunden eller händelsestyrd uppföljning också har genomförts och gett önskat resultat görs en uppföljning av dessa.

För att stärka den händelsestyrda, men också den regelbundna uppföljningen är en åtgärd under 2020 att avvikelser kopplade till privata utförare ska börja rapporteras i avvikelssystemet Flexite, samt att en rutin för detta utarbetas.

Sammanfattning av riskbedömning

Den sammantagna riskbedömningen för privata utförare inom ramavtalen är att fokus för 2020 ska vara leverantörer inom ramavtalen för stödboende för ungdomar, familjepedagogiska insatser i hemmet och att utveckla den händelsestyrda uppföljningen.

Översiktlig uppföljning

Den översiktliga uppföljning syftar till att upptäcka områden och utförare där en fördjupad uppföljning behöver göras.

När det gäller stödboende för ungdomar består den av följande delar:

- Kontroll av om utföraren har tillstånd från IVO att bedriva stödboende.
Kontroll av tillsynsbeslut hos IVO
- Kontroll av Lex Sara-anmälningar.
- Inhämtande av uppgifter från leverantörer gällande exempelvis personal, personalens kompetens och lägenhetens utformning.
- Uppföljning med handläggare kring insatser för barn och ungdomar för respektive utförare.

När det gäller familjepedagogiska insatser i hemmet består den av följande delar:

- Kontroll av tillstånds-och tillsynsärenden hos IVO.
- Kontroll av Lex Sara-anmälningar.
- Inhämtande av uppgifter från leverantörer gällande exempelvis personal, personalens kompetens och verksamhetens utformning.
- Uppföljning med handläggare kring insatser för barn och ungdomar för respektive utförare.

Fördjupad uppföljning

Den fördjupade uppföljningen utformas utifrån det som framkommit i den översiktliga uppföljningen. Områden för fördjupning och metoder utformas med utgångspunkt i detta. Den kan exempelvis omfatta följande:

- Kontroll av hur utföraren hanterat brister som framkommit vid tillsyn av IVO.
- Kontroll av uppgifter som utföraren lämnat vid den översiktliga uppföljningen.
- Kontroll av att utföraren lever upp till ett urval av ska-krav i avtalet.
- Kontroll genom intervju med utförare och brukare.

Tidplan för uppföljning 2020

Avtal	Övergripande uppföljning	Beslut om fördjupad uppföljning	Fördjupad uppföljning
Stödboende för unga	September	Oktober	November
Humanisthemmet eq			
Utlussen AB			
Rätt stöd Sverige AB			
Vibor stödboende AB			
Familjepedagogiska insatser i hemmet	September	Oktober	November
Humbla öppenvård AB			

Löpande uppföljning

Utöver den regelbundna och den händelsestyrda uppföljningen genomförs också löpande uppföljning. Den löpande uppföljningen av leverantörer sker genom kreditupplysningar från UC för att få information om förändrad kreditvärdighet och risknivå.

Uppföljning på individnivå

När det gäller uppföljningen av hur individers behov tillgodoses hos leverantörerna så sker denna genom regelbunden individuppföljning i varje ärende och genomförs av socialsekreterare.